

DANSK SKAK UNION
SKAKNÆVNET

Den 23. april 2010

SAG NR. 186

KENDELSE:

Parterne og påstande:

Klagen er indgivet af Aalborg Skakforening den 6. marts 2010.

Klagen vedrører turneringslederens og Turneringskomiteens afgørelser af henholdsvis 22. januar og 22. februar 2010 vedrørende partiet mellem Søren Koch, Nordkalotten (hvid) og Peter Lysberg, Aalborg Skakforening (sort) på 8. bræt fra holdkampen i Skakligaen (XtraCon-ligaen) mellem de to klubber spillet den 10. januar 2010.

Aalborg Skakforening (klageren) har over for Skaknævnet nedlagt påstand om, at Søren Koch dømmes som taber af partiet, da han ikke har efterlevet pligten til at notere trækkene under partiet.

Nordkalotten (indklagede) har nedlagt påstand om, at turneringskomiteens afgørelse skal stå ved magt.

Klagegebyr 540 kr. er indbetalt af klageren.

Sagens omstændigheder og behandling ved tidligere instanser:

Det fremgår af sagen, at turneringsleder Per Rasmussen i henhold til brev af 18. januar 2010 i første omgang afviste at behandle sagen med henvisning til en fristoverskridelse, hvorefter turneringskomiteen hjemviste sagen til realitetsbehandling af turneringslederen.

Per Rasmussen traf herefter sin afgørelse i henhold til brev af 22. januar 2010, hvori det hedder:

” .....

En sag som denne, og det uanset om det er med tillægstid ....., så er det en sag der handler om noteringspligt, og som kun kan behandles ved brættet. Der er intet sted i reglementet angivet hvorledes en sådan situation skal behandles, og derfor vil der altid være forskel på hvor strikse en KL er med hensyn til at give henstilling-advarsel og dom, ...

Afgørelse

Protesten ..... afvises, idet det kun er kamplederen der kan vurdere denne episode, og da Aalborg spilleren samtidig uden at have krævet handling fra KL ved at stoppe uret, opgav partiet, så ser jeg ingen anden mulighed end at det indberettede resultat ..... står ved magt.

.....”

I henhold til brev af 22. februar 2010 stadfæstede Turneringskomiteen turneringslederens afgørelse med henvisning til FIDEs regler for skak § 12.8. Det hedder i brevet:

” .....

Det er Turneringskomiteens overbevisning at Søren Koch ikke har overtrådt § 12.8. eftersom der kun er givet en henstilling af kamplederen. Peter Lysberg havde mulighed for at stoppe uret og tilkalde kamplederen, ... Turneringskomiteen forventer at *alle* spillere i skakligaen kende reglerne. Skakligaen har fra sæsonen 2009-10 fået ny betænkningstid ..... Disse nye regler kræver mere at dommere/kamplleder er mere opmærksom på noteringspligten, da ”tidnøden” kan vare lang tid, ... I omhandlede sag har dommer/kamplleder ikke haft brættet under opsyn hele tiden, hvilket man bør prøve, især efter der er givet en henstilling. .... Men da dommer/kamplleder i denne sag ikke har gjort noget ulovligt i henhold til FIDE’s regler kan/vil turneringskomiteen ikke ændre resultatet.

Derfor finder Turneringskomiteen at TL handlede korrekt, og stadfæster hermed TL’s afgørelse.

.....”

På resultatkortet fra matchen er anført følgende:

”8. Bræt Efter flere (to, tre) henstillinger fra kamplleder og holdleder (fra Nordkalotten) undlader hvid at at notere. På noteringslisten mangler mindst 2 træk efter afslutning hvor sort opgiver under protest.”

Klager skrev ved e-mail af 17. januar 2010 således til Per Rasmussen:

“ .....

Jeg var ikke selv til stede ved partiet, men alle bevidner, at der var indtil flere henstillinger om at notere i egen tid. At vores mand ikke standser uret kan efter min mening ikke lægges ham til last, da kamplleder står lige ved siden af og ikke håndhæver sin pligt til at stoppe ulovlighederne. Hvis uret bliver standset kan hvid også få mere tid til at notere de manglende træk, og det kan vel heller ikke være meningen? Når der gives ½ minut, er det også fordi der skal noteres i egen tid. Peter opgiver ganske rigtigt partiet, men det er under protest. Jeg skriver efterfølgende min indberetning og opfatter det som en protest.

.....”

Klager skrev i første omgang ved e-mail af 18. januar 2010 således til Turneringskomiteen:

“ .....

Under indberetningen er sagsforløbet kort beskrevet af undertegnede, og holdleder Martin Noer fra Nordkalotten har underskrevet resultatkortet, som accept af at fremstillingen er korrekt. Hvid spillede flere træk uden at notere, og på noteringslisten efterfølgende manglede to-tre træk. Vi mener at partiet skal dømmes som tabt for hvid, da han ikke har overholdt sin noteringspligt i henhold til FIDEs regler § 8.1, ... Endvidere er der efter vores mening blevet begået en kampllederfejl, som ikke bør komme os til skade, jvf. kamplederinstruksens stk. 1a. Vi mener sagen er principiel i forbindelse med indførelse af den nye betænkningstid. Med tillægstiden på 30 sekunder fritages spillerne ikke for noteringspligten, som der dispenseres fra i de sidste 5 minutter tidligere. Spillerens formodes at have tid til at notere på de 30 sekunder, og har altså pligt til det. Hvad sker der så, hvis

man af "gammel vane" trækker á tempo, og derfor vinder tid? I ovennævnte tilfælde intet udover et par henstillinger. Der må efter vores mening være sanktioner, hvis man flere gange overtræder samme regel, og kamplederen burde have dømt partiet tabt for hvid.

....."

Klageren skrev efterfølgende ved e-mailbrev af 27. januar 2010 således til Turneringskomiteen:

"....."

Under indberetningen er sagsforløbet kort beskrevet af undertegnede, og holdleder Martin Noer fra Nordkalotten har underskrevet resultatkortet, som accept af at fremstillingen er korrekt. Hvid spillede flere træk uden at notere, og på noteringslisten efterfølgende manglede to-tre træk.

Vi mener af flere grunde ..... at partiet skal dømmes som tabt for hvid:

1. Hvid ikke har overholdt sin noteringspligt i henhold til FIDEs regler § 8.1. Ingen har anfægtet, at spilleren ikke har overholdt denne pligt, og det er også beviseligt ifølge indberetningen. Vi mener især at sagen er principiel i forbindelse med indførelse af den nye betænkningstid. Med tillægstiden på 30 sekunder fritages spillerne ikke for noteringspligten, som der dispenseres fra i de sidste 5 minutter tidligere. Spillerens formodes at have tid til at notere på de 30 sekunder, og har altså pligt til det. Hvis man af "gammel vane" trækker á tempo i tidnøden, kan man derved vinde meget tid.

2. Hvad gør man så, hvis spilleren ikke overholder denne pligt? Kamplederinstruksen foreskriver i stk. 1.a: "at påse, at nærværende spilleregler overholdes" samt i stk.3 "at indskærpe spillerne, at der er noteringspligt". Ifølge stk. 1.d skal han pålægge spillerne straffe for forseelser eller brud på nærværende regler. Der er altså efter vores mening blevet begået en klar kamplederfejl, en pligtforsømmelse. Ifølge indberetningen har KL været til stede ved brættet, og har overværet samme regelbrud indtil flere gange, og blot nøjedes med at give henstilling(er). Efter vores mening indebærer kamplederinstruksen, at man bør dømme partiet tabt allerede 2.gang, spilleren ikke efterkommer henstillingen. Dette i stil med at man heller som KL kan lade en tidsoverskridelse passere. Beviset for at KL heller har overholdt sin forpligtigelse til at kontrollere noteringspligten, ligger også i de manglende træk på noteringslisten.

3. Hvordan forholder TL sig så til disse to forsømmelser? TL skriver at denne sag kun kan behandles ved brættet, at der intet sted i reglementet er angivet hvorledes en sådan situation skal behandles og derfor ikke vil gøre sig til dommer for om KL har handlet forkert. Vi mener ud fra ovenstående, at det er klart dokumenteret, at KL netop ikke har handlet og derved har handlet forkert. Kamplederinstruksen foreskriver efter vores mening forholdsvis klart hvordan en sådan situation skal behandles, idet man ikke kan "vurdere" om en noteringspligt er overholdt eller ej, blot konstatere. TL skriver at vores spiller har gyldig grund til at stoppe uret, ja nærmest pligt til det. Denne påstand er klart i strid med § 6.12 i FIDEs regler, hvor en spiller kun må standse uret for at tilkalde dommeren. I dette tilfælde stod KL ved siden af under hele forløbet, så der kan ikke være grund til at tilkalde. Standsning af uret vil også kunne give hvid tid til at notere, og uberettiget standsning af uret ville kunne medføre straf.

4. TL anfører at vores spiller ved at opgive frasiger sig retten til at protestere til KL over modstanderen. Vores mand opgiver helt klart under protest. Hvad kunne han ellers gøre på

dette tidspunkt? Protesten er jo heller ikke rettet mod modstanderen, men nu nærmest rettet mod KL, der ikke overholder sine forpligtigelser. TL skriver i sin endelige afgørelse, at det kun er KL, der kan vurdere denne episode, og da Aalborgspilleren samtidig uden at have krævet handling fra KL ved at stoppe uret, opgav partiet, ikke ser anden mulighed end at det indberettede resultat af dette parti står ved magt. Vi mener ud fra det ovenstående, at TL's afgørelse er behæftet med så mange fejl, at turneringskomiteen skal dømme om. Med indførelsen af den nye betænkningstid kan en ny dom forhåbentligt også statuere et eksempel, idet jeg i modsat fald kan forudse mange diskussioner og fremtidige sager af samme karakter.

....."

Klageren har i sin klageskrivelse af 4. marts 2010 over for Skaknævnet anført,

- at Søren Koch gentagne gange under partiet – også efter at der var givet en henstilling fra kamplederen - strid med FIDEs regler § 8.1 har undladt at foretage notering af trækkene,
- at Søren Koch derved har opnået en urimelig fordel,
- at de 30 sekunders ekstra betænkningstid i de nye regler om betænkningstiden er givet netop af hensyn til spillernes mulighed for at notere, og
- at KL/HL ikke har udført deres tilsynspligt.

Det hedder i øvrigt i klageskrivelsen:

”.....

TK anfører ....., at Peter Lysberg havde mulighed for at stoppe uret og tilkalde KL. Vi mener, at da KL ikke er stede, kan vores mand ikke tro andet end at Martin Noer, som jo er til stede og giver henstilling, er udpeget af KL til at holde øje med partiet, og derfor er bemyndiget til at skride ind, når reglerne bliver overtrådt. Derfor må Peter Lysberg ifølge § 6.12 b ikke standse uret, da det i øvrigt ville give Søren Koch bedre tid til at notere. TK's bemærkning om at ”TK forventer at alle spillere i skakligaen kender reglerne” virker derfor temmelig absurd, idet det ikke er vores mand, der har brudt nogle regler, og at det tilsyneladende er KL, der ikke har sat sig ind i de nye regler.

.....

Vores påstand er, at KL ikke har udført sin tilsynspligt i forhold til DSU's kamplederinstruks, der i § 1.a foreskriver, at nærværende spilleregler overholdes, og endda i § 3 skal indskærpe spillerne, at der er noteringspligt.

.....”

Martin Stampe Noer, Nordkalotten, har i e-mail af 21. marts 2010 udtalt:

".....

Indledningsvist ønsker Nordkalotten at fastholde mine bemærkninger af 2. februar til TK:
"Spørgsmålet:

Personligt hørte jeg ingen henstillinger, da jeg fulgte andre partier, men mine holdkammerater har sagt, at KL i hvert fald een gang bad SK om at notere. Det reagerede han ikke på. Måske fordi han ikke hørte det, måske fordi han var for optaget af partiet - jeg ved det ikke. Da jeg kom til, og som holdleder bad ham notere, begyndte han på det med det samme.

Supplerende bemærkning:

Efter min opfattelse er partiet afsluttet, idet modstanderen opgiver. Situationen er lige som hvis der havde været et ulovligt træk under partiet som ikke er blevet bemærket. Når partiet er afsluttet, står resultatet ved magt - uanset hvad der er gået forud.

Iøvrigt havde jeg ved indspilningen i chessbase problemer med begge lister - Ålborg-spilleren havde heller ikke skrevet rigtigt de sidste træk (eller i hvert fald skrevet sådan oveni at det var ulæseligt på kopien), men han har dog skrevet noget

Endelig ønsker jeg at korrigere Ålborgs udsagn vedr. fakta i anken på et enkelt punkt. KL var IKKE til stede under hele seancen. Jeg mødte KL i kantinen og han havde også et par andre partier at følge med i på dette tidspunkt. Han gik med andre ord rundt på spillestedet."

Til Aalborg Skakforenings klage af 4. marts 2010 til Skaknævnet kan supplerende tilføje:

Jeg antager at såvel turneringsleder som turneringskomiteen har læst sagsmaterialet grundigt igennem inden de har truffet afgørelse i sagen. Det står fast, at Søren Kock een gang har undladt at notere, hvilket bliver påpeget af kamplederen. Dette overhøre han åbenbart. Da jeg senere - som holdleder - beder Søren Koch om at notere gør han det i resten af partiet. Nederst på side 1 i klagen til Skaknævnet anfører Aalborg Skakforening, at deres mand må have den opfattelse at undertegnede var "udpeget af KL til at holde øje med partiet, og derfor er bemyndiget til at skride ind, når reglerne bliver overtrådt". Peter Lysberg kan ikke have været i tvivl om, at jeg var holdleder for Nordkalotten, hvilket blandt andet fremgår af programmet (side 4). Jeg var ikke udpeget som kamplederassistent eller lignende, men fulgte blot dette og de øvrige partier som holdleder. Da jeg så, at Søren Kock ikke noterede påtalte jeg det og konstaterede, at han nu noterede, hvorefter jeg gik videre til andre partier. Det er fortsat Nordkalottens opfattelse af Peter Lysberg burde have stoppet uret under partiet og påkaldt sig kamplederens opmærksomhed, hvis han ønskede at Søren Kock skulle korrigeres. Kamplederen kunne så have tilladt at Søren Kock lånte Peter Lysbergs noteringsliste og de (få) manglende træk kunne være nedskrevet. Når partiet er afsluttet, er det efter Nordkalottens opfattelse for sent at påberåbe sig, at der under partiet er sket en fejl. (Det er også umuligt at gætte på om Søren Kock kunne nå at nedskrive de manglende træk i egen betænkningstid inden han overskred sin betænkningstid eller ej).

Da jeg kan se Peter Lysbergs mail af 14. januar 2010 er bilagt sagen vedhæfter jeg for fuldstændighedens skyld kopi af mit svar.

....."

Peter Lysbergs mail af 14. januar 2010 til Martin Noer er sålydende:

"....."

Min harme går udelukkende på Kamplederens sene og meget lidt insisterende ageren i tidnødsfasen, og din rolle Martin i forløbet. Kamplederen er til stede; Men griber meget sent (5, 6 syv træk) inde i forløbet, hvor min modstander ikke har noteret, hverken egne eller mine træk. Jeg har på det tidspunkt brugt en del af min betænkningstid på, at få øjenkontakt med kamplederen, og ellers undrene over " hvorfor sker der ikke noget? " Kamplederen henstiller til modstanderen, langt om længe, at der noterings pligt. Modstanderen retter sig efter dette; Men notere ikke de manglende træk. Der bliver ikke grebet yderligere ind, andet at det bliver påtalt igen, hvorefter jeg siger, i egen betænkningstid, at det gælder alle træk. Det er jeg nok ikke berettiget til, og vil derfor gerne sige undskyld; Men det skal siges, at jeg på daværende tidspunkt var meget frustreret. Martin, du påtaler også situationen på et eller andet tidspunkt. Modstanderen har lige trukket med tre sekunder tilbage på klokken, og mangler stadig at notere en hel del træk. Der burde du, som IAér, klubformand, og holdleder, efter min mening have stoppet "festen" og opgivet på vegne af din spiller.

....."

Martin Noers svar til Lysberg, der er afgivet ved e-mail af 15. januar 2010, er sålydende:

" .....

Som bekendt var der et problem vedr. Søren Koch's manglende notering i slutfasen af dit parti. Da det er en verserede sag skal jeg afholde mig fra at kommentere hændelsen bortset fra .....

Jeg tror ikke man som holdleder har kompetence til at opgive på sin spillers vegne. Jeg tager muligvis fejl, men jeg overvejede slet ikke muligheden, da jeg som nævnt ikke vidste at den (måske) fandtes.

....."

Jørgen Rasmussen, der var kamplleder (dommer) under afviklingen af matchen, har i e-mail af 22. marts 2010 til Skaknævnet udtalt:

" .....

Da Søren Kock (SK) har ca. 5 min. tilbage af sin betænkningstid er hans liste ajuorført. Herefter går jeg rundt ser til andre partier som også er i tidnød. Jeg går herefter på toilettet, hvilket jeg mener der er tid til. På vej tilbage veksler jeg et par ord med en i kantinen. Jeg går ind spillelokalet og kommer hen til SK's parti og ser at der sat 4 streger i hver kolonne på SK's liste. Jeg siger til SK at han skal notere. Han forsøger at ajuorføre sin liste samtidig med at han gør sine næste træk. Martin Noer kommer til og siger også til SK at han skal notere. SK forsøger igen at ajuorføre sin liste, men for det ikke gennemført. Situationen er meget kaotisk og lige pludselig har SK vundet et tårn. Herefter opgiver Peter Lysberg og protesterer mod SK's manglende notering.

Jeg må fastslå at jeg ikke har udpeget Martin Noer eller andre til kampllederassistent, selvom andre er af en anden opfattelse.

....."

Skaknævnets bemærkninger:

Det påhviler dommeren (kampllederen) at skride ind, hvis en spiller undlader at opfylde noteringspligten, jf. FIDEs regler for skak § 8.

Dommeren vil herunder om fornødent kunne give spilleren en advarsel og i gentagelsestilfælde kunne dømme den pågældende som taber af partiet.

Dommeren kan i den forbindelse pålægge en spiller at a jourføre sin noteringsliste - om fornødent enten med hjælp fra modstanderens noteringsliste eller efter at have ladet foretage en rekonstruktion af partiet.

Hvis dommeren ikke er i nærheden, er en spiller, hvis modstander ikke overholder reglerne om noteringspligt, berettiget til om fornødent at standse uret med henblik på at tilkalde turneringslederen, jf. FIDEs regler § 6.12, litra b og d.

Der findes ikke at være grundlag for at antage, at Søren Kock af dommeren eller af den, der måtte være udpeget som assistent, er blevet tildelt en advarsel med pålæg om at notere og med

udtrykkelig bemærkning om, at han i gentagelsestilfælde måtte forvente at blive dømt som taber af partiet.

Søren Koch kan derfor ikke anses for vedholdende at have nægtet at følge reglerne, jf. FIDEs regler § 12.8.

Den omstændighed, at dommeren har tilsidesat sin pligt til at føre tilsyn med partiet, findes ikke i sig selv at kunne føre til, at spilleren dømmes som taber af partiet.

På den baggrund, og idet Peter Lysberg efter det oplyste standsede uret og opgav partiet, stadfæster Skaknævnet turneringslederens og turneringskomiteens afgørelser om partiets udfald.

Skaknævnets afgørelse:

Turneringslederens og Turneringskomitéens afgørelse vedrørende partiet mellem Søren Koch, Nordkalotten (hvid) og Peter Lysberg, Aalborg Skakforening (sort) på 8. bræt fra holdkampen i Skakligaen (XtraCon-ligaen) mellem de to klubber spillet den 10. januar 2010 stadfæstes, således at Søren Koch skal stå som vinder og Peter Lysberg som taber af partiet.

Klagegebyret tilfalder Dansk Skakunion.

Vagn Lauritzen

Peter Roesen

Lars Lindhard